

Významné osobnosti ošetřovatelství

Použité zdroje:

PLEVOVÁ, Ilona. Ošetřovatelství I. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 286 stran. Sestra.

KUTNOHORSKÁ, Jana. Historie ošetřovatelství. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 206 s. Sestra. ISBN: 9788024732244

Významné osobnosti světového ošetřovatelství

Florence Nightingale – 12. 5. 1820 – 1910

- **12. 5. – Mezinárodní den sester**
- V 31 letech – ošetřovatelské vzdělání v Německu
- 1853 – vrchní sestra **Ústavu pro nemocné šlechtičny v Londýně** – změny provozu nemocnic: výtah na jídlo, signalizace od lůžka na chodbu, teplá voda na každém patře, pavilonový typ zařízení.
- ...odborník na nemocnice a veřejné zdravotnictví
- Podporovala vzdělávání sester, věřila, že zvýší úroveň péče

Významné osobnosti světového ošetřovatelství

Florence Nightingale

- **1854** – Krymská válka ...
- 38 sester....

Modernizace kuchyne

Čistota a úklid

Podrobné denní záznamy pacientů

Práva pacientů, navrhovaly změny

Systém komunikace vojáků s rodinami

Rekonvalescenti – relaxační místnost s čítárnou

Pečovaly o psychickou a sociální pohodu pacientů

...půl roku působení = snížení úmrtnosti vojáků ze 42 % na 2 %...až 1 %

...dále požádána o pomoc v Indii, konzultantka pro péči o vojáky ...USA, francouzskopruská válka, válka v Jižní Africe

Významné osobnosti světového ošetřovatelství

Florence Nightingale

- **1860** – 1. necírkevní oše škola při nemocnici sv. Tomáše v Londýně, výuka lékařů, hodnocení studentek
- od roku 1862 – příprava porodních asistentek.
- První uniformy a výuka cizinek, teoretická výuka a praxe v nemocnici
- **1859** – „*Zápisky o nemocnicích*“, „*Zápisky o ošetřovatelství*“.
- **1871** – „*Zápisky o porodnicích*“ (příčiny mateřské a novorozenecké úmrtnosti)
- *1864 – projekty domácí ošetřovatelské péče*
- *Změnila systém oše péče...oddělené pokoje (pohlaví a děti) a zřizovala nemocnice pro duševně choré...*
- Zakladatelka ošetřovatelství jako samostatného oboru.

Florence Nightingale

- Vyznamenání za zásluhy (Edward VII)
- Podporovala vznik Britské asociace sester
- Napsala 200 článků, knih a 1500 dopisů

„Ti, jimž je dopřáno svobodně a zcela osobně sloužit, měli by toto štěstí přijmout jako lidé, kteří tím získávají pokoru. Vždy by měli být pamětlivi toho, že mnozí by chtěli a dovedli jednat jako oni, ale nemohou. Proto každý, kdo má to štěstí a smí přinášet pomoc a dobro, měl by pochopit, že se mu tím dostává velké milosti.“

Florence Nightingale

Významné osobnosti světového ošetřovatelství

- **Henri Jean Dunat** – 8. 5. 1828 – 30. 10. 1910.
- Bojiště po bitvě u **Solferina (1859)** - nedostatečnou péčí o zraněné.
- Zřídil lazaret, zmobilizoval dobrovolníky z řad civilního obyvatelstva pro pomoc raněným.
- **1862** - „*Vzpomínka na Solferino*“
- **1864** - Mezinárodní organizace Červeného kříže – ČK.
- **1901** norský parlament uděluje Dunantovi nejvyšší ocenění: první Nobelovu cenu míru.

Významné osobnosti světového ošetřovatelství

- **Prof. MUDr. Nikolaj Ivanovič Pirogov** – 1810 – 1881.
- Ruský chirurg a pedagog.
- Jako chirurg se zúčastnil čtyř válečných tažení:
 - na Kavkaze r. 1847
 - v Krymské válce r. 1853-56
 - ve francouzsko-pruské válce r. 1870-71
 - v rusko-turecké válce r. 1877-78
- Sestry začaly poprvé užívat jednotný stejnokroj - vyvinula sesterská uniforma.
- Publikace – válečná chirurgie, „narkoza“, podvaz velkých cév....
- Rozpracoval tema úrazového šoku, třídění raněných, jejich odsun z válečné zony a vedení dokumentace...bojoval proti zbytečným amputacím

Významné osobnosti světového ošetřovatelství

- **Vincenc Priessnitz** - 4. 10. 1799 - 28. 11. 1851.
- Německý přírodní léčitel.
- Zakladatele **empirické hydroterapie**, **Priessnitzovy obklady** a zábaly zaujaly v medicíně trvalé místo a používají se dodnes.

Významné osobnosti světového ošetrovatelství

- **Theodor Fliedner** – 12. 1. 1800 – 4. 10. 1864.
- Založil útulek pro propuštěné vězně, otevřel školu pro malé děti, nemocnici.
- **1836 – Porýnsko-Vestfálský spolek** pro vzdělávání žen v ošetrovatelství.
- **1851 – 1857** založil špitály v Jeruzalémě, Istanbulu, Smyrně, Alexandrii.

Osobnosti českého ošetrovatelství

- Anežka Přemyslovna - **Svatá Anežka Česká (Přemyslovna)** - 1211 – 1282.
- **Františkáni a Klarisky.**
- Abatyší kláštera Klarisek.
- Celý svůj život věnovala pomoci chudým a nemocným.
- Založila mateřinec klarisek a špitální bratrstvo se špitálem při kostele sv. Haštala.
- Napsala první pokyny, jak v klášteře ošetřovat chudé a nemocné.
- Patronka českého ošetrovatelství.
- Svatořečena byla r. 1989.

Osobnosti českého ošetrovatelství

- **Karolina Světlá** –24. 2. 1830 – 7. 9. 1899.
- novinářka, spisovatelka, věnovala se emancipačnímu hnutí – zvýšení soc. úrovně žen a dívek.
- **1871** – Ženský výrobní spolek → obchodní a průmyslová škola a kurzy pro vychovatelky a ošetrovatelky → **1874** první oše škola u nás Krásnohorskou.

Osobnosti českého ošetrovatelství

- **Eliška Krásnohorská** – 18. 11. 1847 – 26. 11. 1926
- Básnířka, spisovatelka, redaktorka „*Ženských listů*“.
- Od **1874** pracovala pro Ženský výrobní spolek, starala se o provoz školy.
- **1890** - 1. dívčí gymnázium Minerva.
- Přispěla ke vzniku první ošetrovatelské školy.

Osobnosti českého ošetrovatelství

- **PhDr. Alice Masaryková** – 3. 5. 1879 – 29. 11. 1966.
- **1919 Československý ČK (ČSČK)** – 20 let předsedkyní.
- Angažovanost v oše školství → zvyšování prestiže škol a oše profese.
- **1919** společně se 3 americkými sestrami založení Vyšší sociální školy v ČSR.
- **1948** odchod do ústraní.

Osobnosti českého ošetrovatelství

- Doc. PhDr. Marta Staňková, CSc. – 12. 2. 1938 – 13. 10. 2003.

1953 - studium na SZŠ.

Výuka na SZŠ jako sestra instruktorka → na UK
dálkové studium obor péče o nemocné – psychologie.
Spolupráce s prof. V. Pacovským. Po roce 1989
spolupráce s mezinárodními sesterskými
organizacemi.

Nová koncepce ošev vzdělávání, dobrovolná registrace
sester, autorka koncepce ošetrovatelství. Posun
vzdělávání sester na úroveň vyšších a VŠ.

2001 „Sestra roku“.

Rozvoj ošetrovatelství brala jako krok ke zkvalitnění
péče o nemocné

Zdroje a doporučená literatura

- PLEVOVÁ, Ilona. Ošetrovatelství I. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 286 stran. Sestra